

Media online

Przedruk i rozpowszechnianie
tej publikacji **w całości** dozwolone
wyłącznie za zgodą CBOS.
Wykorzystanie **fragmentów**
oraz danych empirycznych
wymaga podania źródła

20 lat
Fundacji **CBOS**
1997-2017

20 lat Fundacji CBOS 1997–2017

Od 11 kwietnia 1997 r., od wejścia w życie ustawy z dnia 20 lutego 1997 r. o fundacji Centrum Badania Opinii Społecznej, **CBOS DZIAŁA JAKO FUNDACJA.**

Dwadzieścia lat w życiu politycznym, społecznym i w życiu fundacji to dużo. Wiele się przez ten czas zdarzyło.

CBOS ZREALIZOWAŁ

836
badań

REZULTATY BADAŃ STATUTOWYCH UDOSTĘPNILIŚMY
SPOŁECZEŃSTWU, MEDIOM, INSTYTUCJOM PUBLICZNYM
I ORGANOM PAŃSTWOWYM W POSTACI

3735
komunikatów

PRACOWAŁO DLA NAS

3600
ankieterów

PRZEBADALIŚMY PONAD

1 000 000
respondentów

Naszym czytelnikom, naszym respondentom i sobie życzymy kolejnych lat owocnych i inspirujących badań, upowszechniania płynącej z nich wiedzy o społeczeństwie, a także popularyzacji dorobku fundacji CBOS.

Oglądanie telewizji pozostaje nadal najpopularniejszym sposobem dowiadywania się o wydarzeniach w kraju i na świecie. Internet zajmuje pod tym względem drugie miejsce wyprzedzając tradycyjną prasę (papierową) i radio¹. W ostatnim sondażu² zapytaliśmy badanych, z jakich źródeł czerpią online informacje o aktualnościach, a także, jak oceniają wiarygodność popularnych portali internetowych.

INTERNETOWE ŹRÓDŁA INFORMACJI

Z deklaracji badanych wynika, że polski internet jest zdominowany przez cztery portale informacyjne: Onet, Wirtualną Polskę, Interię i Gazetę.pl. Z przynajmniej jednego z nich informacje o bieżących wydarzeniach i polityce czerpie ponad połowa osób regularnie korzystających z sieci (54%). Z tej czwórki najpopularniejsze są Onet (33%) i Wirtualna Polska (27%). Mniej osób odwiedza Interię (14%) i Gazetę.pl (9%). Drugie miejsce, jeśli chodzi o dostarczanie informacji, zajmują media społecznościowe (12%), z Facebookiem (10%) na czele. Pozostałe serwisy z tej grupy są wymieniane rzadko (YouTube, Wykop) lub zupełnie marginalnie (Twitter). Część internautów szuka informacji w portalach regionalnych (6%) – samodzielnych (4%) lub będących częścią Grupy Polska Press (3%). Podobna jest skala korzystania ze stron nadawców telewizyjnych (5%). Trzeba zaznaczyć, że niemal wszystkie odpowiedzi z tej grupy odnoszą się do portalu TVN24 (ewentualnie TVN24bis), natomiast nieliczne do serwisu internetowego TVP Info (lub TVP) czy – w jednym tylko przypadku – Polsat News. Stosunkowo niewielu odbiorców łącznie mają strony dotyczące ekonomii i gospodarski (2%), jak również internetowe serwisy radiowe (1%). Pozostałe konkretne tytuły lub nazwy pojawiają się w wypowiedziach nie więcej niż dwóch na stu badanych. Wśród nich najwięcej deklaruje korzystanie z zawartości takich stron, jak Niezależna, Polityka oraz Rzeczpospolita. Poza tym około 4% użytkowników internetu twierdzi, że na ogół wyszukuje

¹ Zob. komunikat CBOS „Ocena wiarygodności telewizyjnych programów informacyjnych i publicystycznych”, maj 2017 (oprac. M. Omyła-Rudzka).

² Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (323) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganą komputerowo (CAPI) w dniach 30 marca – 6 kwietnia 2017 roku na liczącej 1075 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

informacje za pomocą Google'a lub sprawdza je na różnych stronach, których nazwy (adresu) nie precyzuje w odpowiedzi. Niemal co trzeci internauta (30%) nie szuka online informacji o bieżących wydarzeniach i polityce.

Tabela 1

Strony internetowe	Skąd, z jakich stron, portali internetowych czerpie Pan(i) na ogół informacje o bieżących wydarzeniach i polityce?		Z jakiej strony, portalu internetowego korzysta Pan(i) w pierwszej kolejności, kiedy chce się Pan(i) czegoś dowiedzieć o bieżących wydarzeniach i polityce?	
	Odsetki użytkowników internetu (N=717)			
Onet	33,1	53,8	22,4	48,0
Wirtualna Polska	27,0		17,0	
Interia	13,6		5,8	
Gazeta.pl (w tym internetowa Wyborcza)	8,7		3,3	
O2 (Tlen)	1,2		0,8	
MSN	0,6		0,2	
Facebook	10,4	12,3	5,7	6,8
YouTube	1,2		0,4	
Wykop	1,0		0,6	
Twitter	0,1		0,2	
TVN24, TVN24bis	4,5	4,9	3,0	3,3
TVP Info, TVP	0,4		0,4	
Polsat News	0,1		0,0	
Serwisy regionalne	3,7	5,8	1,8	1,9
Serwisy regionalne Polska Press (inne niż ww.)	2,6		0,1	
Radio (w tym nadawcy regionalni)	1,2		0,5	
Serwisy ekonomiczne	1,5		0,8	
Niezależna	2,1		0,5	
Polityka	1,0		0,0	
Rzeczpospolita	1,0		0,4	
wPolityce, wSieci	0,9		0,4	
Newsweek	0,7		0,0	
Wprost	0,6		0,1	
Pikio	0,5		0,0	
Dziennik Gazeta Prawna, Dziennik.pl	0,4		0,0	
naTemat	0,4		0,2	
OKO.press	0,3		0,0	
Polska Agencja Prasowa	0,3		0,2	
wMeritum	0,2		0,2	
Strony administracji publicznej, strony rządowe, samorządowe	0,6		0,0	
Serwisy zagraniczne	0,6		0,0	
Google, „korzystam z wyszukiwarki”, różne źródła internetowe	3,7		3,7	
Inne (wymienione nie częściej niż raz)	3,2		1,5	
Trudno powiedzieć	1,3		1,9	
Nie szukam takich informacji w internecie	30,3		30,3	

Procenty nie sumują się do 100, ponieważ respondenci mogli podać więcej niż jedno źródło informacji

Biorąc pod uwagę poglądy polityczne i preferencje partyjne użytkowników, najbardziej neutralny spośród dużych serwisów wydaje się portal Interia. Podobnie często informacji szukają tam osoby o poglądach lewicowych, centrowych i prawicowych, wyborcy Prawa i Sprawiedliwości, Platformy Obywatelskiej i Kukiz'15. Z kolei najbardziej zróżnicowana jest – w zależności od poglądów politycznych i preferencji partyjnych – skala korzystania z Onetu i Gazety.pl, a także z mniej popularnego TVN24. Na ogół częściej niż inni wybierają te serwisy internauci identyfikujący się z lewicą (w przypadku Onetu także z politycznym centrum) oraz popierający PO. Wyraźnie rzadziej natomiast korzystają z nich badani o poglądach prawicowych, wyborcy PiS i ugrupowania Pawła Kukiza (w ich przypadku nie dotyczy to Onetu). Relatywnie wielu poszukujących informacji o aktualnościach w kraju i na świecie w mediach społecznościowych jest wśród osób o orientacji lewicowej i w grupie zwolenników Kukiz'15. Można również dodać, że informacje z takich serwisów częściej czerpią internauci poniżej 35 roku życia niż starsi. Ogólnie rzecz biorąc internet jako źródło wiedzy o bieżących wydarzeniach chętniej wybierają osoby identyfikujące się z lewicą i popierające ugrupowanie Pawła Kukiza niż respondenci mający inne poglądy czy zwolennicy dwóch pozostałych uwzględnionych w analizie partii.

Tabela 2

Strony internetowe, z których badani czerpią informacje o bieżących wydarzeniach i polityce	Odsetek badanych o poglądach:		
	lewicowych	centrowych	prawicowych
Onet	39	43	31
Wirtualna Polska	36	24	29
Interia	14	18	14
Gazeta.pl (w tym internetowa Wyborcza)	21	11	5
Facebook, YouTube, Wykop, Twitter	20	8	14
TVN24, TVN24bis	12	4	4
Serwisy regionalne	8	8	3
Niezależna	1	0	6
Google, „korzystam z wyszukiwarki”, różne źródła internetowe	11	3	3
Inne (wymienione nie częściej niż raz)	7	3	5
Trudno powiedzieć	3	3	3
Nie szukam takich informacji w internecie	11	28	32

Pominięto strony bardzo rzadko odwiedzane (poniżej 2% wskazań wśród ogółu internautów)

Procenty nie sumują się do 100, ponieważ respondenci mogli podać więcej niż jedno źródło informacji

Tabela 3

Strony internetowe, z których badani czerpią informacje o bieżących wydarzeniach i polityce	Odsetek popierających:		
	PiS	PO	Kukiz'15
Onet	29	47	41
Wirtualna Polska	26	34	37
Interia	18	18	19
Gazeta.pl (w tym internetowa Wyborcza)	3	16	4
Facebook, YouTube, Wykop, Twitter	11	9	21
TVN24, TVN24bis	2	11	6
Serwisy regionalne	4	6	12
Niezależna	7	0	3
Google, „korzystam z wyszukiwarki”, różne źródła internetowe	6	7	0
Inne (wymienione nie częściej niż raz)	4	3	4
Trudno powiedzieć	3	2	3
Nie szukam takich informacji w internecie	34	23	13

Pominięto strony bardzo rzadko odwiedzane (poniżej 2% wskazań wśród ogółu internautów)

Procenty nie sumują się do 100, ponieważ respondenci mogli podać więcej niż jedno źródło informacji

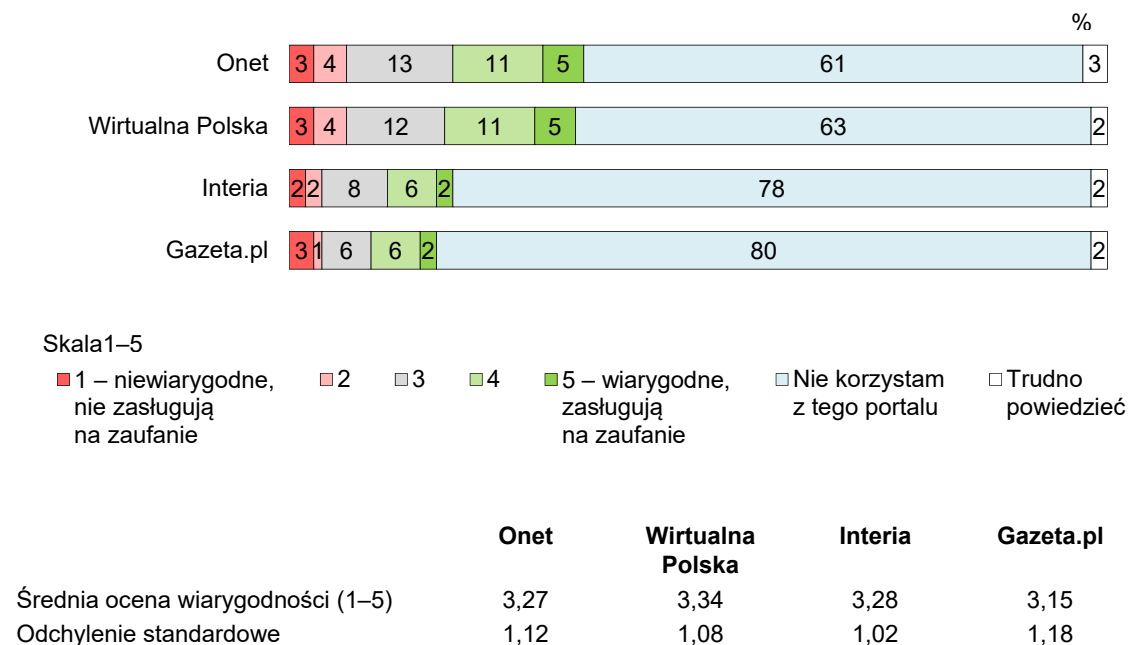
WIARYGODNOŚĆ PORTALI INTERNETOWYCH

Większość ogółu badanych (61%–80%), w tym także znaczny odsetek internautów (42%–71%), nie potrafi ocenić wiarygodności informacji o bieżących wydarzeniach i polityce przekazywanych przez największe polskie portale (Onet, Wirtualną Polskę, Interię i Gazetę.pl), ponieważ nie ma w tej kwestii wystarczającej wiedzy. Najwyższe odsetki odpowiedzi „trudno powiedzieć” dotyczą ocen wiarygodności portali Interia i Gazeta.pl. W odczuciu tych, którzy mają wyrobioną opinię, wszystkie cztery portale częściej informują w sposób wiarygodny niż niewiarygodny, a ich średnie oceny są do siebie zbliżone. Z zestawienia średnich wyników, że minimalnie mniejszym zaufaniem niż pozostałe portale badani darzą Gazetę.pl.

Odpowiedzi ogółu badanych

CBOS

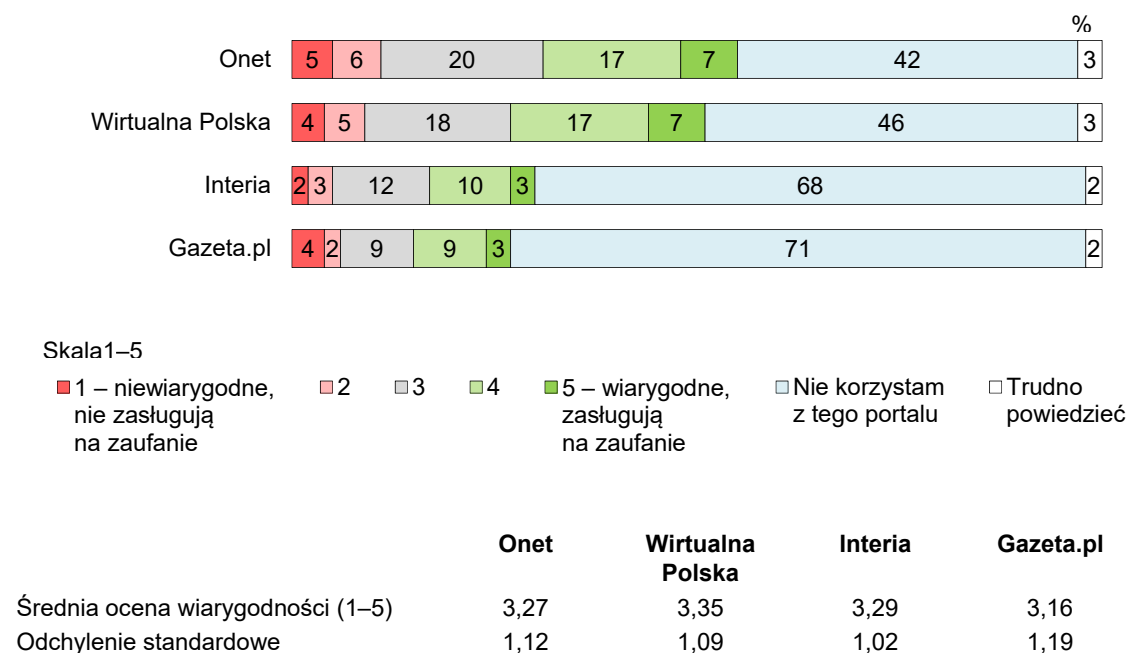
RYS. 1. Jak ocenia Pan(i) wiarygodność informacji o bieżących wydarzeniach i polityce na portalu:

Odpowiedzi użytkowników internetu (N=717)

CBOS

RYS. 2. Jak ocenia Pan(i) wiarygodność informacji o bieżących wydarzeniach i polityce na portalu:

Na ocenę wiarygodności poszczególnych portali wpływają poglądy polityczne i sympatie partyjne badanych. Wszystkie cztery serwisy większym zaufaniem darzą potencjalni wyborcy PO niż zwolennicy PiS i Kukiz'15. Największe rozbieżności między nimi dotyczą Onetu i Gazety.pl, co do wiarygodności których zarówno wyborcy PiS, jak i popierający ugrupowanie Pawła Kukiza są stosunkowo krytyczni. Podobna jest sytuacja, jeśli chodzi o poglądy polityczne. Osoby o poglądach lewicowych i centrowych na ogół wyrażają pozytywne opinie o wiarygodności wszystkich czterech portali. Identyfikujący się z lewicą najlepiej pod tym względem oceniają Gazetę.pl, a deklarujący orientację centrową najbardziej cenią Wirtualną Polskę. Badani o poglądach prawicowych są dość sceptyczni wobec wszystkich czterech serwisów. Relatywnie najrzadziej ich zastrzeżenia pod tym względem budzą Interia i Wirtualna Polska.

Tabela 4

Portale informacyjne	Średnia ocena wiarygodności wśród internautów popierających:			Średnia ocena wiarygodności wśród ogółu internautów
	PiS	PO	Kukiz'15	
Onet	2,79	3,74	2,65	3,27
Wirtualna Polska	3,04	3,73	2,99	3,35
Interia	3,06	3,72	3,00	3,29
Gazeta.pl	2,83	3,59	2,31	3,16

Tabela 5

Portale informacyjne	Średnia ocena wiarygodności wśród internautów o poglądach:			Średnia ocena wiarygodności wśród ogółu internautów
	lewicowych	centrowych	prawicowych	
Onet	3,49	3,49	2,77	3,27
Wirtualna Polska	3,50	3,63	2,97	3,35
Interia	3,34	3,49	3,08	3,29
Gazeta.pl	3,70	3,28	2,47	3,16

Preferowanie jakiegoś portalu internetowego jako źródła wiedzy jest, ze zrozumiałych względów, związane z przekonaniem o jego wiarygodności. Korzystający z danego portalu na ogół przypisują mu wyższy stopień wiarygodności niż innym. Można jedynie zauważyć, że badani odwiedzający Gazetę.pl minimalnie częściej uznają za wiarygodny Onet niż Gazetę.pl. Wyniki te należy jednak traktować ostrożnie, ponieważ kategorie użytkowników nie są rozłączne – mogą oni korzystać z dwóch, trzech lub nawet wszystkich czterech portali.

Tabela 6

Internauci deklarujący poszukiwanie informacji na portalu:	Średnia ocena wiarygodności portal na skali od 1 do 5:			
	Onet	Wirtualna Polska	Interia	Gazeta.pl
Onet	3,52	3,47	3,48	3,44
Wirtualna Polska	3,32	3,59	3,41	3,15
Interia	3,32	3,45	3,54	3,33
Gazeta.pl	3,62	3,31	3,47	3,56

Gdyby za reprezentację internetu uznać cztery omawiane portale internetowe, a za reprezentację telewizji trzech najpopularniejszych nadawców³ – TVP, TVN i Polsat, można by powiedzieć, że informacje pozyskiwane online są postrzegane jako nieco bardziej wiarygodne niż te z telewizji⁴. Wśród badanych deklarujących korzystanie z internetu średnia ocena wiarygodności portali wynosi 3,34 (odchylenie standardowe = 1,03), a stacji telewizyjnych 3,09 (odchyleni standardowe = 0,89). Różnica w poziomie wiarygodności jest nieco mniejsza, jeśli wziąć pod uwagę opinię ogółu, a nie wyłącznie internautów (odpowiednio 3,34 wobec 3,22).

Zdecydowana większość użytkowników internetu szuka w sieci informacji o bieżących wydarzeniach i polityce. Ponad połowa z nich odwiedza w tym celu któryś z popularnych portali – najczęściej Onet lub / i Wirtualną Polskę, rzadziej Interię lub / i Gazetę.pl. Relatywnie popularnym sposobem informowania się o aktualnościach jest również sięganie do serwisów społecznościowych (głównie Facebooka). Rzadziej wykorzystywane są serwisy nadawców telewizyjnych (w zasadzie tylko TVN24) lub strony mediów regionalnych. Popularne portale (Onet, Wirtualna Polska, Interia, Gazeta.pl) postrzegane są częściej jako wiarygodne niż niewiarygodne, choć trzeba zaznaczyć, że oceny zauważalnie różnią się w zależności od poglądów politycznych i preferencji partyjnych respondentów. Osoby identyfikujące się z prawicą, zwolennicy PiS i Kukiz'15 na ogół częściej krytycznie odnoszą się do przekazywanych przez

³ Zob. komunikat CBOS „Ocena wiarygodności telewizyjnych programów informacyjnych i publicystycznych”, maj 2017 (oprac. M. Omyła-Rudzka).

⁴ Trzeba jednocześnie mieć na uwadze, że internet i telewizja nie są kategoriami w pełni rozłącznymi, choćby dlatego, że telewizja jest dostępna również online.

nie informacji, natomiast badani o poglądach lewicowych, centrowych i popierający PO generalnie w większym stopniu im ufają. Oceny wiarygodności poszczególnych portali są do siebie zbliżone. Nieco *in minus* w stosunku do pozostałych odbiega jedynie poziom zaufania do Gazety.pl. Jest to także, obok Onetu, portal, którego wiarygodność w największej mierze zależy od poglądów i preferencji politycznych ankietowanych.

Opracował
Michał FELIKSIAK